

celor neînțeați și neînarmați cu metode și tehnici de învățarea și asimilare rapidă a cunoștințelor.

Cel care va învăța, nu va mai fi un depozitar de cunoștințe, ci se va preocupa să-și dezvolte gândirea și se va orienta tot mai mult spre a învăța cum să învețe în mod inteligent, eficient și creativ, nu mecanic, ineficient și neproductiv.

Bibliografie

1. Vers une pédagogie de créativité. Paris, 2005.
2. Tendințe actuale în predarea limbilor moderne. București, 2007.
3. Le français dans le monde. Paris, Nr. 137, 2001.
4. Predarea limbilor străine. Modernizarea învățământului. București, 1997.
5. Lecture fonctionnelle des textes de spécialité. Lehmann D. Paris, 2001.

CONCORDANȚA DINTRE PROIECTAREA DIDACTICĂ ȘI IDENTIFICAREA NIVELELOR DE AUTONOMIE ALE UTILIZATORULUI

Nadejda Bâlici, Marcel Bâlici, Maria Pruteanu

Catedra Limba Română și terminologie medicală, USMF „Nicolae Testemițanu”
Secția Pregătire Preuniversitară, USMF „Nicolae Testemițanu”

Summary

Consistency between teaching projection and identification of levels of user`s autonomy

This article focuses on the problem of identifying the characteristics of the transmissive versus constructivist learning paradigms. Constructivist approach of the study refers to metacognitive skills of the users which enable them to develop strategies for achieving the goal in terms of autonomous learning style. Metacognitive skills will combine with the ontological ones. The article is also a theoretical support on the autonomy learning levels expressed by Nunan. It also contains algorithms of practical implementation of methods of the users` tasks awareness, their selection and change, development of new tasks that the users consider effective for achieving their own success. Ontological element of the self-perception can eliminate feelings of anxiety which are real impediments to effective learning.

Rezumat

Lucrarea abordează problema relevării caracteristicilor paradigmatelor de învățare transmissive versus constructiviste. Abordarea constructivistă a studiului înseamnă dezvoltarea competențelor metacognitive ale utilizatorilor pentru ca să poată elabora strategii de realizare a sarcinii din perspectiva stilului autonom de învățare. Competențele metacognitive se vor îmbina cu cele ontologice. De asemenea, lucrarea reprezintă un suport teoretic referitor la nivelele de autonomie a învățării expuse de Nunan, dar conține și algoritmi de aplicare practică a metodelor de conștientizare a sarcinilor de către utilizatori, de selectare și modificare a lor, de elaborare a noilor sarcini pe care utilizatorul le consideră eficiente pentru realizarea propriului succes. Elementul ontologic al percepției propriului eu poate înlătura sentimentele de anxietate care sunt impedimente reale pentru învățarea eficientă.

Stilul autonom de studiere este preferabil abordării transmissive a procesului de învățare, deoarece îl ajută pe utilizator să-și formeze noi abilități de cercetare, de identificare și selectare a surselor didactice, de argumentare coerentă și logică a opțiunilor. Perspectiva transmisivă a actului de studiere nu favorizează obținerea unor astfel de abilități care să constituie esența conceptuală a paradigmei constructiviste de învățare. Utilizatorul este cel care decide calea de parcurs, sursele cognitive și didactice pe care le va aplica. El construiește cunoașterea în baza

propriului proiect conceptual. Autonomia învățării nu reprezintă o modalitate de studiu detașată de colaborarea cu profesorul, ci reprezintă o apropiere și o personalizare a procesului de realizare a unor obiective personale și conștientizate.

Profesorul va elabora strategia didactică de favorizare a obținerii de către utilizator a competenței de studiere a unei limbi străine în mod autonom. Prima etapă în abordarea didactică a perspectivei menționate este elaborarea unor scale de percepere a:

- utilității conținuturilor propuse pentru studiu;
- gradului de eficiență a unei sau altei paradigme de învățare/cunoaștere;
- eficienței stilului personal de învățare selectat;
- eficienței metodelor și tehnicilor didactice aplicate;
- rolului fiecărei acțiuni în realizarea generală a sarcinii.

Aplicarea modalităților autonome de achiziționare a cunoștințelor cere competențe ontologice. Implementarea modelului combinat de instruire blended-learner presupune crearea și dezvoltarea în personalitatea utilizatorului a calităților esențiale, cum ar fi voința și responsabilitatea. Un rol important în cadrul dialogului interpersonal profesor – utilizator îl are conștientizarea calității ontologice – perseverența. La realizarea concepției structurale a colaborării utilizator- profesor, cadrul didactic va ține seama de obiectivele imediate și cele de lungă durată referitoare la competențele ontologice. Utilizatorul va obține abilitățile menționate necesare realizării unor sarcini, dar va exersa comportamentul existential specific carierei profesionale. Perseverența este necesară în aspectul temporal (utilizatorul nu va abandona proiectul, nu va fi dezinteresat de finalizarea lui), dar și în ceea ce privește efortul depus pentru identificarea, selectarea și argumentarea opțiunilor în baza unor informații cu un grad sporit de credibilitate. Un element al proiectului comun este elaborarea unui algoritm de stabilire a gradului de credibilitate din punctul de vedere personal al utilizatorului.

Stilului de învățare autonom presupune un grad mai înalt de conștientizare din partea utilizatorului la elaborare a unor strategii de colaborare cu profesorul și alți factori sociali. Un nume distins printre cercetătorii stilului autonom de învățare este Benson, P., care, în articolul „Autonomy in language teaching and learning. State of the art article”, publicat în *Language Teaching*, 2006, pag.4, făcea referire la nivelurile de autonomie menționate de Nunan, D.: conștientizare, implicare, intervenție, creare și transcendență.

La nivel de conștientizare, utilizatorul identifică strategiile didactice pe care le va aplica, formulează sarcinile de lucru și stabilește propriul stil de învățare. Un element fundamental al stilului autonom de învățare este formarea la utilizator a unei viziuni de ansamblu asupra proiectului pe care îl va realiza ulterior. Una dintre primele activități didactice va fi descrierea modului de realizare a sarcinii. De obicei, din perspectiva transmisivă a învățării, utilizatorul realizează sarcinile fără a sesiza conexiunile dintre ele (în cazul în care există). În alte cazuri, se face doar o revizuire a activităților deja efectuate. Pătrunderea utilizatorilor de importanța creării unei viziuni de ansamblu le oferă oportunități de identificare a rolului fiecărei acțiuni ce pretinde: receptarea informației, înțelegerea mesajului, analiza, sinteza și producerea unui nou discurs. Utilizatorul va fi capabil să coreleze competența pe care dorește să o desăvârșască cu valențele cognitiv/comportamentale ale fiecărei sarcini. Studentul va cunoaște rolul și utilitatea fiecărei sarcini și va elabora algoritmul de aplicare a lor în conformitate cu principiul eficienței studiului. Algoritmii, strategiile și modalitățile de realizare a sarcinilor și a proiectelor vor fi concepute în concordanță cu stilul individual de învățare. Utilizatorul și profesorul vor pune un accent deosebit pe punctele forte ale studentului și vor elabora căi didactice de diminuare a efectelor punctelor slabe. Atât profesorul, cât și utilizatorul nu vor exagera cu elementele teoretice ale metodelor și strategiilor didactice, ci vor acorda o atenție cuvenită conștientizării modului de studiere a unei limbi străine, modalităților de realizare a unui proiect, astfel încât această practică să constituie un fundament experimental solid pentru activități similare ulterioare.

Un alt nivel al autonomiei este implicarea. Drept rezultat al implicării utilizatorul își formează abilități de selectare dintr-o gamă largă de opțiuni. Astfel, utilizatorul va selecta:

- modalitatea de receptare a informației. (Mesajul poate fi transmis în scris sau oral. Dacă există posibilitatea de a selecta modalitatea de receptare, utilizatorul va alege opțiunea în corelație cu stilul individual de învățare.);
- strategiile de recuperare a sensului. (Utilizatorul va opta pentru un anumit algoritm de recuperare a sensului apelând la experiența anterioară, consultând semenii, dicționare, în colaborare cu profesorul, utilizând diverse materiale didactice: definiții, tabele, scheme, algoritmi etc.);
- formele de prezentare a materialului elaborat. (Utilizatorul poate opta pentru prezentarea în scris sau orală în PowerPoint sau într-o conferință video, în forma unui text structurat sau cu indicarea ideilor importante folosind modalitățile de discuție oferite de chat, messenger sau SMS).

O altă etapă de realizare a stilului autonom de învățare este cea a intervenției utilizatorului în proiectul oferit de profesor sau în cel personal cu scopul de a face modificările pe care le consideră ca fiind necesare, de utilitatea cărora s-a convins pe parcursul realizării sarcinii. Este adevărat că structura conceptuală a proiectului propus, pe care utilizatorul o elaborează inițial, urmează a fi modificată în funcție de:

1. Opțiunea utilizatorului pe parcursul realizării sarcinilor, informațiile comunicate și discutate cu profesorul și ceilalți membri ai grupului de lucru sau grupul virtual de învățare. Modificările pot fi expuse în Jurnalul de învățare fiind însoțite de comentariul utilizatorului. Opțional, în Jurnalul de învățare poate face un comentariu și profesorul.

2. Sugestia profesorului în baza ipotezei de soluționare a unor circumstanțe problematice, survenite în procesul de învățare. Profesorul, de asemenea, va nota comentariul său referitor la oportunitatea realizării unor modificări în structura strategiilor de realizare a proiectului.

Conștientizarea eficienței modificărilor se va realiza drept urmare a comunicării utilizator – profesor până la momentul acceptării modificărilor, adică pe tot parcursul realizării sarcinilor noi și imediat după rerealizarea lor. Modificările nu vor avea un caracter unilateral. Cadrul didactic va ține cont de faptul că există diverse modalități de a-l face pe student să formuleze unele sugestii în cazul în care structura conceptuală inițială necesită reale modificări.

Următorul nivel de autonomie a studentului este capacitatea acestuia de a elabora propriile sarcini în vederea realizării eficiente a proiectului și a succesului personal. Utilizatorul ar putea crea următoarele tipuri de sarcini:

- de receptare a mesajelor în scris și oral;
- de producere a discursului în scris și oral;
- de prezentare a materialelor elaborate în scris sau oral.

Al cincilea nivel de autonomie a studentului este transcenderea lui din rolul de utilizator în cel de profesor sau cercetător. Este nivelul care înglobează multiple abilități și competențe cognitive, ontologice și deprinderi de aplicare a elementelor metacognitive.

Abilitățile, dexteritățile și competențele se formează mai ușor în momentul în care se ține cont de elementele motivaționale intrinseci și extrinseci.

Printre aspectele psihologice fundamentale ale autonomiei învățării își are locul și crearea viziunii utilizatorului despre sine însuși. Această abordare poziționează individul în raport cu ceilalți și, respectiv, în raport cu el însuși. (1.2.3 Percezione di sé e dell'apprendimento linguistico). Marcela Menegale, citându-l pe Cotterall, constată pertinent și veridic faptul că există legătură între perceperea de sine a studentului și capacitatea lui de a poseda stilul autonom de învățare. Profesorul are rolul de facilitator nu doar pentru a-i crea studentului circumstanțe favorabile pentru dobândirea competențelor de receptare, producere și lingvistice, dar și de a-l ajuta să valorifice experiențele anterioare, să-și acumuleze experiența necesară pentru înfruntarea noilor provocări și să conștientizeze modalitatea de a percepe ca entitate individuală, capabilă de a realiza experiența studierii unei limbi.

Fiecare utilizator are o scală individuală de percepere a succesului sau a eșecului personal. John Dewey afirma următoarele: „Educația nu reprezintă doar pregătirea pentru viață, ci este viața însăși.”. Utilizatorul este posesorul propriei concepții identitare. În cazul de față ne referim

la toate aspectele identității personale: principiile axiologice, culturale, sociale. Prin intermediul studierii unei limbi străine, studentul poate constata dacă unele calități sunt sau nu valori personale și poate deduce măsura în care este capabil să le aplice. Pentru utilizatorii unei limbi străine, în anumite circumstanțe, anxietatea și izolarea de grupul de discuție este un indiciu al percepției propriilor competențe ca fiind insuficiente realizării actului de comunicare, alteleori este un obstacol închipuit, dar care are repercusiuni reale. În cadrul orelor de curs, profesorul va avea grijă să contribuie la înlăturarea sentimentelor de timorare și să faciliteze creșterea gradului de încredere de sine a utilizatorului. Studentul va conștientiza propriile sentimente și percepții și va înțelege rolul lor, benefic sau mai puțin benefic, în realizarea scopului de integrare în cadrul grupului social vorbitor al limbii pe care o studiază.

În aceeași ordine de idei, menționăm lucrarea fundamentală a lui Jutarat Vibulphol „Beliefs about Language Learning and teaching approaches pre-service efl teachers. In Thailand” (Bachelor of Education Chulalongkorn University Bangkok, Thailand, 1992). Este semnificativă remarcă autorului referitoare la încrederea de sine și stilul autonom de învățare: „The findings of these studies suggest that teachers should be aware of learners’ beliefs that possibly influence students’ affect such as foreign language anxiety. Beliefs about self-efficacy and beliefs about the difficulty of language learning are the two subsets of beliefs that may need to be carefully considered since there is ample evidence of their relationships with anxiety. Beliefs about foreign language aptitude and beliefs relating to correctness, though they reveal significant relationships with anxiety in one study, did not appear to relate to anxiety in another study” (Oh, 1996, pag.28-29). Pentru evitarea sentimentului de anxietate, profesorul va realiza următoarele activități didactice:

- va stabili, în colaborare cu utilizatorul, un calendar al dobândirii competențelor cu indicarea nivelului de posedare a acestora;
- va permite utilizatorului să modifice structura conceptuală a proiectului stabilind sarcini care să-l ajute să-și mai multe competențe;
- va comunica periodic cu studentul despre succesele sale și despre modalitățile de îmbunătățire a situației;
- va ține cont de stilul propriu de învățare al utilizatorului și va valorifica la maxim punctele lui forte;
- va stabili, de comun acord cu utilizatorul, modalitatea de corectare a erorilor comise astfel încât să nu inhibe personalitatea creatoare a utilizatorului;
- va elabora periodic, în comun cu utilizatorul, strategii de înlăturare a dificultăților pe care le poate întâlni în procesul de studiere a limbii străine.

Chiar dacă studiile arată că nu de fiecare dată la baza anxietății stau anume aceste cauze, ele au totuși un rol suficient de însemnat. Este important a acorda atenție elementelor de succes pe care le-a realizat utilizatorul și a elabora algoritmi de minimalizare a efectelor punctelor lui slabe.

Perceperea de sine și perceperea procesului de învățare (cu toate aspectele lui: eșec și succes, valorificare și inhibare a punctelor forte) sunt într-o strânsă legătură cu formarea competenței metacognitive. În momentul în care utilizatorul este propriul manager al procesului de învățare, elaborează și optează pentru realizarea unor sau altor strategii, modifică structurile anterioare, construiește și deconstruiește, reconstruiește anumite reprezentări mentale, creează sarcini, de unul singur sau în colaborare cu profesorul, pentru a înlătura lacunele cognitive și ale celor legate de abilități și dexterități de care utilizatorul este conștient, anume atunci putem vorbi despre o percepere de sine conștientizată ca rezultat al unui act voluntar ce poate favoriza integrarea plină a individului în grupul social și, sub nici o formă, nu va constitui un impediment insurmontabil în cale succesului personal.

Vom concluziona cu adevărul expus de Paolo E. Balboni în lucrarea de referință „The epistemological nature of Language Teaching Methodology” (Department of Language Sciences Ca’ Foscari University, Venice, 2005), „The progressive complexity of society and of LTM are inter-dependent; we know that globalisation and social complexity cannot exist without

linguistic interchange, and that they need a new kind of language teaching. But this is not just a matter of approach, method, techniques and technologies used. Rather, the problem needs to be approached on the epistemological level” (pag.9).

Studierea unei limbi în societatea globalizată actuală nu este detașată de realitățile exterioare. Procesul de studiu este multiaspectual și cuprinde elemente de transmitere și receptare a informațiilor, de comprehensiune și intercomprehensiune, de stabilire a viziunii personale asupra succesului și eșecului. Actul învățării presupune conștientizarea, personalizarea, asumarea modalităților, algoritmilor, strategiilor de studiu, relevarea valențelor ontologice și identitare. Altfel spus este un act epistemologic complex de cunoaștere și explorare a universului interior și exterior al utilizatorului.

Bibliografie

1. Benson, P., *Autonomy in language teaching and learning. State of the art article*, Language Teaching, 2006.
2. Jutarat Vibulphol, *Beliefs about Language Learning and teaching approaches pre-service efl teachers*. In Thailand, Bachelor of Education Chulalongkorn University Bangkok, Thailanda, 1992.
3. Marcela Menegale, *Dall'autonomia nell'apprendimento delle lingue straniere allo sviluppo della competenza plurilingue. Una ricerca nella scuola secondaria*, În „Scuola di dottorato in scienze dell'linguaggio, della cognizione, della formazione”, Universitatea Ca Focarsi, Veneția, 2010.
4. Paolo E. Balboni, *The epistemological nature of Language Teaching Methodology*, Department of Language Sciences Ca' Foscari University, Veneția, 2005.

ROLUL GRUPULUI NOMINAL ÎN TERMINOLOGIA MEDICALĂ

Maria Pruteanu, Nadejda Bâlici, Marcel Bâlici

Catedra Limba Română și terminologie medicală, USMF „Nicolae Testemițanu”

Secția Pregătire Preuniversitară, USMF „Nicolae Testemițanu”

Summary

Role of the nominal group in medical terminology

This article presents a chronological view of the process of development and enrichment of medical terminology. A particular emphasis was laid on the elements of the nominal group: noun and adjective. The etymology of some nouns - medical terms - denotes the similarity of lexemes in different Romanic languages, as demonstrated by a lesser-known work, but a very valuable and useful one, namely " Etymological dictionary of the Romanian language," the authors I.-A. Candrea and Ov. Densusianu. The phrases of noun + adjective were also selected; the adjective being a derivative of a noun from the thematic area of the medical terminology. Such data were selected from the fundamental sources of the medicine field study.

Rezumat

Lucrarea prezintă o viziune cronologică a dezvoltării și îmbogățirii terminologiei medicale. S-a pus un accent deosebit pe elementele grupului nominal: substantivul și adjectivul. Etimologia unor substantive – termeni medicali – denotă caracterul similar al lexemelor în diferite limbi romanice, fapt demonstrat prin intermediul unei lucrări mai puțin cunoscute, dar foarte valoroasă și utilă „Dicționarul etimologic al limbii române”, autori I.-A. Candrea și Ov. Densusianu. De asemenea, au fost selectate îmbinările substantiv+adjectiv, adjectivul fiind derivat de la un substantiv din arealul tematic al terminologiei medicale. Astfel de date au fost selectate din sursele fundamentale din domeniul studiului medicinei.